

POSTANOWIENIE

Dnia 28 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa Praga w Warszawie, VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

SO Marcin Graczyk

SO Włodzimierz Czechowicz

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2017 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

z powództwa D. K.

przeciwko K. B. i (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W.

o ustalenie istnienia stosunku pracy, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, składki na ubezpieczenie społeczne, koszty amortyzacji pojazdu, koszt utworzenia strony internetowej oraz koszt obsługi strony internetowej

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 stycznia 2017 r., sygn. akt VI P 532/14 w zakresie punktu drugiego w przedmiocie zasądzenia

od powoda D. K. na rzecz pozwanej (...) sp. z o. o. z siedzibą w W. kwoty 900,00 zł (dziewięćset złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Marcin Graczyk SSO Zbigniew Szczuka (spr.) SSO Włodzimierz Czechowicz

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w postanowieniu z dnia 16 stycznia 2017 r. w punkcie pierwszym umorzył postępowanie, w punkcie drugim zasądził od powoda D. K.

na rzecz pozwanej (...) sp. z o. o. z siedzibą w W. kwotę 900,00 zł (dziewięćset złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, zaś w punkcie trzecim, w pozostałej części nie obciążył powoda kosztami zastępstwa procesowego strony przeciwnej w tym w stosunku do pozwanego K. B..

Sąd I instancji uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że orzekając w kwestii kosztów postępowania orzekł mając na względzie regulację zawartą w art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, a zatem decydujące znaczenia ma obowiązek zwrotu kosztów procesu ma wynik procesu. Jednocześnie Sąd I instancji wskazał, iż wyjątek od powyższej reguły przewiduje art. 102 k.p.c., który pozwala w szczególnie uzasadnionych wypadkach na zasądzenie od strony przegrywającej tylko części kosztów lub nieobciążanie jej w ogóle kosztami. Sąd Rejonowy znalazł podstawy do zastosowania art. 102 k.p.c. obciążając powoda częścią kosztów zastępstwa procesowego tj. połową tych kosztów

(stawka minimalna 2 400 zł x 75% = 1800; 1800 / 2 = 900 zł), w pozostałej zaś części w tym w stosunku do roszczeń o ustalenie istnienia stosunku pracy, składki na ubezpieczenie społeczne nie obciążał powoda tymi kosztami mając na względzie okoliczności związane z jego sytuacją życiową i materialną wskazaną w piśmie procesowym z dnia 14 grudnia 2016 r. Z uwagi na nieprawidłowe wytoczenie powództwa w stosunku do osoby fizycznej a nie osoby prawnej czego skutkiem było wezwanie do udziału w sprawie właściwego podmiotu, Sąd I instancji odstąpił od obciążenia kosztami postępowania w stosunku do pozwanego K. B..

Powód w dniu 1 lutego 2017 r. wniósł zażalenie na powyższe postanowienie, w zakresie punktu 2, wnosząc o jego zmianę poprzez nieobciążanie kosztami zastępstwa procesowego lub uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości lub części. Przedmiotowemu postanowieniu powód zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania orzeczenia poprzez ustalenie, że jego sytuacja majątkowa pozwala na ponoszenie kosztów zastępstwa procesowego strony przeciwnej. W uzasadnieniu skarżący wskazał, że obecnie spłaca zobowiązania finansowego wobec banku oraz karę grzywny, a ponadto ponosi koszty prowadzenia gospodarstwa domowego, przy czym obecnie zatrudniony jest na umowę o pracę i otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 1700,00 złotych brutto. Skarżący do zażalenia załączył kopię umowy o pracę, kopię umowy ugody nr (...) oraz kopię wezwania do zapłaty grzywny i należności sądowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie podlega oddaleniu jako bezzasadne. Sąd I instancji wydał trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy oraz w treści obowiązujących przepisów prawa.

Wskazać należy, że skarżący wskazuje na naruszenie przepisów prawa procesowego przez Sąd I instancji poprzez dokonanie błędu w ustaleniach dotyczących stanu faktycznego.

Sąd Okręgowy zważył, że w niniejszej sprawie powód nie wniósł o zwolnienie od kosztów sądowych, zgodnie z art. 102 ustawy z dnia 28 lipca 2015 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 2015 j.t.). Przepis ten pozwala na zwolnienie od kosztów sądowych osobom fizycznym, które wykażą, iż nie są w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Wydatki związane z pokryciem kosztów procesu (zarówno kosztów sądowych jak i kosztów zastępstwa) muszą być traktowane co najmniej równorzędnie, a nawet priorytetowo do innych wydatków. Niedopuszczalne jest uznanie, że ponosi je tylko ten, kto posiada nadwyżki ze swoich zarobków czy oszczędności. Co więcej, strona postępowania sądowego, tym bardziej strona powodowa, musi liczyć się z koniecznością ponoszenia związanych z tym postępowanie kosztów i z góry zabezpieczyć stosowne środki na ten cel. Powód nie wykazał szczegółowo swojego stanu majątkowego, toteż Sąd I instancji opierał się na przedstawionych przez powoda dokumentach.

Podkreślenia wymaga fakt przewidziana w art. 102 k.p.c. możliwość zasądzenia od strony przegrywającej tylko części kosztów niezbędnych do celowej obrony albo nie obciążanie jej w ogóle kosztami jest instytucją nadzwyczajną i możliwą do wykorzystania jedynie w przypadkach szczególnie uzasadnionych. Sąd Rejonowy znalazł podstawy do zastosowania art. 102 k.p.c. obciążając powoda częścią kosztów zastępstwa procesowego poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej (...) Sp. z o. o. z siedzibą w W. kwoty 900,00 złotych, tj. połowę kosztów, a co więcej w pozostałej części, w tym w stosunku do roszczeń o ustalenie istnienia stosunku pracy, składki na ubezpieczenie społeczne nie obciążał powoda tymi kosztami mając na względzie okoliczności związane z sytuacją życiową i materialną powoda wskazaną w piśmie procesowym z dnia 14 grudnia 2016 r.

W art. 102 k.p.c. ustawodawca odwołuje się do pojęcia "wypadków szczególnie uzasadnionych". Takie sformułowanie wprawdzie nie jest klauzulą generalną, jednak opiera się na zwrocie niedookreślonym, który może odsyłać również do argumentów natury aksjologicznej. Regulacja ta znajdzie zastosowanie w wyjątkowych sytuacjach, gdy z

uwagi na okoliczności konkretnej sprawy, zastosowanie reguł ogólnych k.p.c. dotyczących zwrotu kosztu procesu byłoby nieuzasadnione. Rozstrzygnięcie na podstawie art. 102 k.p.c. ma zatem charakter dyskrecjonalny, kontrola instancyjna w tym zakresie jest ograniczona do sytuacji gdy zastosowanie wzmiankowanego przepisu nie zostało w ogóle uzasadnione bądź nastąpiło z rażącym naruszeniem reguł przewidzianych w tym przepisie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2013 r., sygn. akt III CZ 75/12). Co więcej ewentualna zmiana zaskarżonego orzeczenia o kosztach powinna być dokonywana tylko wyjątkowo (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2012 r., IV CZ 69/12), gdy ocenie przeprowadzonej przez sąd niższej instancji można przypisać cechy dowolności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2012 r., IV CZ 63/12,).

W zakresie okoliczności wskazanych w zażaleniu powoda, należy wskazać, iż załączona do zażalenia kopia umowy o pracę dowodzi uzyskiwania przez powoda wynagrodzenia w kwocie wyższej niż przyjęta przy wydawaniu postanowienia przez Sąd

I instancji, natomiast załączona do zażalenia kopia umowy ugody nr (...) była znana Sądowi I instancji w momencie orzekania. W zakresie stanowiącej załącznik zażalenia kopii wezwania do zapłaty grzywny i należności sądowych Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa, XII Wydziału Wykonywania Orzeczeń z dnia 29 marca 2016 r., sygn. akt VIII K 690/15, w kwocie 10840,00 złotych, należy wskazać, iż jest to dokument starszy niż już znajdujące się w aktach sprawy postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa, XII Wydziału Wykonywania Orzeczeń z dnia 17 maja 2016 r., sygn. akt VIII K 690/15, w przedmiocie rozłożenia kary grzywny oraz kosztów sądowych w łącznej kwocie 10840,00 złotych na 36 rat. Ponadto należy wskazać, iż jako stosowanie art. 102 k.p.c. może mieć miejsce tylko w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a dla zastosowania tego przepisu nie wystarczy tylko wskazanie na trudną sytuację majątkową. Jeżeli ta sytuacja spowodowana jest przy tym przede wszystkim zawinionym zachowaniem samego powoda,

to nie uzasadnia to zastosowania art. 102 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2013 r., sygn. akt IV CZ 58/13). Konieczność zapłaty grzywny oraz kosztów postępowania karnego jest spowodowana zawinionym zachowaniem samego powoda.

Powód nie wykazał szczegółowo swojej sytuacji majątkowej, a przedstawił ją jedynie fragmentarycznie, powołując się przy tym w znacznej mierze na ponoszone koszty, które są jego zawinionym działaniem. Przedstawione przez powoda okoliczności nie dają podstaw do przyjęcia, iż jego sytuacja majątkowa stanowi przypadek szczególnie uzasadniony, w rozumieniu art. 102 k.p.c., w stopniu uzasadniającym treść i wnioski wniesionego zażalenia.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSO Marcin Graczyk SSO Zbigniew Szczuka (spr.) SSO Włodzimierz Czechowicz

Zarządzenie: (...)

(...)